

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
nve@nve.no

Oslo, 21. februar 2020

Forlenget frist for Innvordfjellet vindkraftverk må avslås

Zephyr AS har søkt om utsatt frist for idriftsettelse av Innvordfjellet vindkraftverk, ref 200704150-160. Norges Naturvernforbund mener søknaden må avslås. Konesjonen er svært kontroversiell og ny kunnskap om hubro og den helhetlige belastningen på natur i området er i seg selv nok til at konsesjonen ikke må videreføres. I lys av føringene som ble lagt i Energimeldingen, og den siste tidens uttalelser fra politisk hold og fra NVE om at det skal strammes inn på forlengelser av konsesjoner, er det også svært viktig at NVE følger opp det i praksis.

Det har kommet en rekke signaler fra NVE og fra regjeringen som tilsier at slike søknader ikke bør innvilges. I brev fra NVE 27.11.2019 (ref 201913829-1) står det blant annet at «Når elsertifikatordningen avsluttes, er det imidlertid grunnlag for å avslutte praksisen med å gi forlengelse av idriftsettelsesfristen», og at forlenget frist utover 2021 kun skal gis i tilfeller «hvor konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene, men uforutsette forhold (force majeure) hindrer idriftsettelse i tide». Dette er beviselig ikke tilfellet for Innvordfjellet vindkraftverk. I Energimeldingen fra 2016 står det at «Urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. Det kan stå i veien for annen lønnsom samfunnsutvikling, og vil i en del tilfeller kunne bidra til at lokale konflikter opprettholdes.» Videre har det kommet en rekke uttalelser fra både politisk ledelse og embetsverket om at det skal strammes inn på tiden fra konsesjon til idriftsettelse.

Vindkraftverket på Innvordfjellet er en kontroversiell utbygging som har stor motstand lokalt og i interesseorganisasjonene. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljødirektoratet og NTNU Vitenskapsmuseet har alle frarådet utbygging. I uttalelsene fra de miljøfaglige instansene blir det særlig løftet frem de negative virkningene en utbygging kan få for fugl, herunder hubro. Fylkesmannen understreker videre viktigheten av å bevare inngrepsfrie naturområder (INON-områder). Alt INON-området på halvøya går tapt hvis vindkraftverket blir bygget ut. Vitenskapsmuseet skriver at ferskvannsforekomstene ikke er utredet i det hele tatt, og at Zephyr underkommuniserer «mange meget alvorlige naturfaglige innvendinger».

Hubro står på Artsdatabankens rødliste som sterkt truet. På Sitter, i nærheten av Innvordfjellet, har det de siste årene blitt brukt flere millioner kroner de siste årene på å fjerne strømlidninger som kan forårsake elektrokusjon hos hubro. Å skulle tillate et vindkraftverk i samme område virker svært ulogisk. Ifølge Zephyr er hubroundersøkelser en av grunnene til at de har blitt forsinket i prosjektet og bør få innvilget utsatt frist. Vi mener tvert imot at disse undersøkelsene burde blitt gjort før konsesjon ble gitt, og at prosjektet skulle blitt stanset på det tidspunktet.

De faglige instansene er dessuten bekymret for sumvirkningene av flere utbygginger i det samme området, da det har blitt bygget ut svært mye vindkraft i Trøndelagsområdet de siste årene. FNs naturpanel understreker i sin rapport fra 2019 at bit-for-bit-utbyggingen av naturen må stoppes, og at det er svært viktig å ta vare på uberørt natur, for å beskytte både biologisk mangfold og økosystemtjenester. Det er først nå vi ser at summen av alle disse utbyggingene har svært negative konsekvenser for naturmangfoldet i

Trøndelag, hvor det nå er svært lite inngrepsfri natur igjen. Utbyggingene truer også eksistensgrunnlaget for reindrifta. Ettersom mye reindriftsareal nå er tapt til Fosen-utbyggingene blir de siste restene, som tidligere ikke ble ansett som de beste/viktigste, nå enda viktigere. Slik ny kunnskap om sumvirkninger er nettopp en av grunnene til at utsatte frister ikke bør innvilges rutinemessig, og fristens utløp gir en mulighet til å bremse den negative utviklingen.

De miljøfaglige utredningene er over ti år gamle, og basert på eksisterende kunnskap av varierende kvalitet og noen få dager med feltbefaringer. Kunnskapen om naturmangfold og viktigheten av naturen har økt betraktelig det siste tiåret. FNs naturpanel skriver at grundige utredninger er et viktig verktøy for å oppnå dette. Ved å innvilge utsatt frist til Innvordfjellet vindkraftverk tillater man i praksis en utbygging av et naturområde på bakgrunn av utdaterte kartlegginger og vurderinger, når man i stedet bør følge de satte fristene og kreve at utbygger eventuelt søker på nytt med nye, oppdaterte utredninger.

Det har nå kommet fram at vindkraftverket sannsynligvis må kjøres på redusert kapasitet i perioder på grunn av problemer med nettilknytningen. Det medfører en reduksjon av nytten av anlegget, og dette burde vært lagt til grunn for vurderingen da konsesjonen ble gitt. Zephyr skriver dessuten at avklaring av nettilknytning har involvert langvarige prosesser med Statnett, og argumenterer for at de bør få utsettelse på grunn av den forsinkelsen. Vi mener tvert imot at slike problemer, som burde vært avklart på forhånd og som medfører store endringer og forsinkelser i prosjektet, nettopp er en grunn til at fristen på et tidspunkt går ut, og at man da eventuelt må ta en ny vurdering av behovet og konsekvensene av utbyggingen.

Zephyr AS fikk konsesjon med en frist for idriftsettelse 31.12.2020. De mener nå at denne tidsfristen er praktisk umulig, og sier at de har regnet med at de ville få innvilget utsatt frist. Hvis vilkårene de har fått i konsesjonen ikke var gode nok til å gjennomføre prosjektet, er det merkelig at de ikke har tatt tak i dette tidligere, og i stedet har de satt i gang store prosesser uten å først sikre at prosjektet var gjennomførbart. Dette er utbyggers eget ansvar, og bør ikke tale til deres fordel i vurderingen.

Det høye konfliktnivået på vindkraftutbygging i dag krever at det blir gjort konkrete tiltak. Å stramme inn på tid fra konsesjon til utbygging er et tiltak som har blitt løftet av mange aktører, inkludert regjeringen, som et av de enkleste verktøyene for å dempe konflikten. I saken om Innvordfjellet har NVE en god mulighet til å vise at de setter ordene sine ut i praksis, og det vil bidra til å gjenopprette den svekkede tilliten til NVE hos befolkningen. Å innvilge søknaden vil tvert imot føre til enda større tillitsbrudd og økt konfliktnivå.

Vi anmoder derfor NVE på det sterkeste om å avslå søknaden om utsatt frist for idriftsettelse for Innvordfjellet vindkraftverk.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet
v/

Silje Ask Lundberg, leder

Magne Vågsland, fylkesleder i Trøndelag

Knut Johnsrud, lokallagsleder i Flatanger

Frode Staldvik, lokallagsleder i Namdalen

Hanna Nyborg Støstad, fagrådgiver